Εθνική σαχλαμάρα blues (Νίκος Ξυδάκης)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 18 Ιανουαρίου, 2006

Ηταν και πάλι Μάιος. Οταν μια κάποια Ελλάδα λαχάνιαζε πίσω από τον Sakis, και ο Οικουμενικός τον υποδεχόταν μαζί με τον Psinakis, κι άναβαν τα κινητά, και μικροθρήνος για την τριτιά, όπου μια πτωχή, μια Ουκρανή, μια Ρουσλάνα–κάτι, τσαλάκωνε τον εθνικό μας τεκνό και μάς έπαιρνε τη βλακομπουκιά από το χάσκον στόμα. Τι ματαίωση... Δεν βαριέσαι, η δήμαρχος Αθηναίων υποδέχθηκε τον ηττημένο αθλητή σαν νομπελίστα, χαλάλι του, έδωσε τον αγώνα τον καλό, με έναν παιάνα Shake it, με ένα West Side Δελφινάριο, και έπεσε ενδόξως παρά τω Βοσπόρω. Αυτή είναι η Ελλάδα – που θα έλεγε και ο Αλλος. Κι αυτά είναι τα πρότυπα για τις νεότερες γενιές: ποπάκια, ημίγυμνες γλαστρίτσες, παικτρόνια με καπελάκι του σπόνσορα, ατσίδες με κάμπριο.

Είναι και τώρα Μάιος. Πάλι Eurovision. Φέτος, δεν είναι παιχνίδι, είναι Εθνική Υπόθεση. Κάθε χρόνο και χειρότερα. Κάθε μέρα, παντού, και ιδίως στην κρατική ΕΡΤ, βλέπουμε την Ελενα Παπαρίζου ως Number One, ως εικόνα του ελληνισμού σήμερα, ως πρέσβειρα τουρισμού και πολιτισμού, ως διαφημίστρια τηλεφωνίας και Ιντερνετ, ως οτιδήποτε. Κυρίως, εμφανίζεται ως Αργώ που αποπλέει για την Κολχίδα–Κίεβο, να φέρει πίσω το χρυσόμαλλο δέρας, ό,τι έχασε ο Sakis στην Πόλη.
Και λοιπόν; Μια ακόμη κιτσιά... Δεν είναι τόσο απλό. Πρώτον, διότι αυτή την κιτσιά την πληρώνει ακριβά η ΕΡΤ, δηλαδή ο Ελληνας φορολογούμενος. Και την πληρώνει χρυσή: ο τηλεοπτικός χρόνος που διατίθεται είναι τερατώδους εκτάσεως και κόστους, χωρίς να λογαριάσουμε κόστος παραγωγής, αμοιβές παρατρεχάμενων, κόστος ρεκλάμας στις χώρες που ψηφίζουν κ.λπ. Θα ήταν πολύ ενδιαφέρον, πράγματι, να μαθαίναμε πόσο κοστίζει στον Ελληνα φορολογούμενο αυτός ο Μπεν Χουρ του kitsch, και έναντι ποίων προσδοκώμενων κερδών. Και να μαθαίναμε επίσης ποιος ιδιοφυώς σκέφτηκε ότι ο τηλεβομβαρδισμός του ιθαγενούς πληθυσμού φέρνει ψήφους από το εξωτερικό.
Δεύτερον, ποιοι αποφασίζουν ότι τέτοια πρέπει να είναι η προβολή της χώρας; Μια «φουσκωμένη» κοπελίτσα που χοροπηδάει «νάμπερ ουάν» είναι όλη κι όλη η σύγχρονη Ελλάδα; Δεν υπάρχει τίποτε άλλο, πιο ψαχνωμένο, πιο μακρόπνοο, πιο ουσιώδες και αληθινό; Αναρωτιέμαι... Οι διοικούντες την τηλοψία, τον πολιτισμό και τον τουρισμό κατέληξαν κατόπιν έρευνας ότι αυτό μόνο μπορεί να πουλήσει η Ελλάδα; Τον πολιτισμό της πίστας, του πάνω–στο–τραπέζι–με–στρινγκ, των καλλιστείων, του Φέιμ Στόρι και του Καντσονίσιμα; Κάτι μου θυμίζει αυτή η αντίληψη πολιτισμού: τον Λαδά και την Ντέλα Ρουφογάλη, το φεστιβάλ ελαφρού τραγουδιού Θεσσαλονίκης, το Παμέλας στην παραλία, την αβάσταχτη ελαφρότητα

των χουντικών ’70s... Ποπιές στα κλαμπάκια συν τσάμικα στα στρατόπεδα. Ιδού ο αμετάβλητος πυρήνας του Ελληναρά, του αυτάρεσκου βλαχογκλάμουρ, που ξιπάζεται με δανεικά.
Αναρωτιέμαι... Μετά το ανέλπιστο ευρωκύπελλο, μετά τον άθλο των Ολυμπιακών με το βαρύτατο κόστος, μετά το ξεπέταγμα και την αναδίπλωση, μετά αυτές τις ακριβοπληρωμένες εμπειρίες, μετά τα τόσα ερεθίσματα για κάποια αυτογνωσία, είναι δυνατόν να αναγνωρίζουμε τους εαυτούς μας σε μια σαχλαμάρα, σε μια φτήνια φουσκωμένη από τη ρεκλάμα; Είναι δυνατόν με δημόσιο χρήμα και κρατικές αποφάσεις, να κάνουμε εικόνα και σημαία ένα βιντεοκλίπ που δεν αντέχει να παιχτεί δεύτερο απόγευμα σε συνοικιακή καφετέρια;
Δεν ξέρω τι να πω. Στην αρχή θύμωνα, κατόπιν μελαγχόλησα, τώρα νιώθω ταγκίλα. Καθρεφτιζόμαστε στο Στοίχημα και στο Φέιμ Στόρι, στην αρπαχτή, στην αποθέωση του σπόνσορα, στον μελαγχολικό αφρό των μίντια, στο απέραντο κενό των καφενείων. Στις γιγαντοθόνες περνούν Λιθουανές και Ουκρανές, όλες νάμπερ ουάν, όλοι πασχίζουν να ξεπεταχτούν από τη δομική βαθιά φτώχεια, από τη γυμνή ζωή. Η Κλαούντια ήταν δασκάλα στο Γκντανσκ, η Λουντμίλα ήταν λογίστρια στη Μαριούπολη, η Αλεξάνδρα ήταν κομμώτρια στην Τιμισοάρα – τώρα όλες κάνουν βίζιτες στην αχανή Ευρώπη της δημοκρατίας της αγοράς. Αυτοί οι πολίτες, αυτής της Ευρώπης, παρακολουθούν το υπερθέαμα της ξένωσης, του απανθρωπισμού τους: όλα κρέας και φώτα, όλα ευρωόραμα. Και η μικροπλούσια Ελλάδα μέσα, οι «ΗΠΑ των Βαλκανίων», γεμάτη νεόπτωχους, που δεν παράγουν τίποτε πάρεξ Sakis και Helena, που καταναλώνουν τα πάντα.
Στην υποδοχή, φαντάζομαι, θα παρίσταται σύσσωμη η ηγεσία των μίντια και του πολιτισμού. «Να περνάτε καλά!»

(Πηγή: Καθημερινή 15/5/2005)